

't ROS BIEKE

Een uitgave van de Koninklijke Imkervereniging De Rosse Bie

Jaargang 45 nr.5

september – oktober 2021

Verantw. Uitgever : H. Braet

Oude dijk 35

2300 Turnhout

Inhoud

Van het V.B.I.

Samenwerking met VELT
Mededeling van de gezondheidsdienst

Van de bestuurstafel

De eerste Aziatische hoornaar in Turnhout
Lidgelden : A-B-C-D lid

Wist je dat . . .

Gezegde
Te noteren
Ledenvergaderingen.
Activiteiten 2021 (met corona voorbehoud)

Na de magere wijnoogst . . .

Vijf wilde ideeën voor je tuin.
Het EU-honingprogramma

⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘

Afbeeldingen

VarroMed en verpakking
Stephanie bekijkt de situatie
Hans onderzoekt een raam
Honingbij op Sedum spectabile

⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘

Overname van artikels is toegestaan mits schriftelijke toelating.

Welkom bij het VBI

Allen,

Bij deze wensen wij u op de hoogte te brengen dat de verenigingen 'Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren' en het 'Vlaams Bijeninstituut' officieel gaan samenwerken. Een samenwerkingsovereenkomst is getekend door de beide voorzitters.

De Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren (beter gekend als VELT) verenigt mensen die milieuvriendelijk aan de slag willen in de tuin of keuken. VELT zet zich elke dag actief in voor een ecologische leefomgeving binnen het brede kader van duurzame ontwikkeling.

Het is dus duidelijk dat ecologie en duurzaam beheer van de Vlaamse natuur doelstellingen zijn die gemeenschappelijk door beide organisaties gedragen worden.

Met de samenwerking willen wij concreet bekomen dat:

Het aanbod aan botanische bloemensoorten (die bloemen die uiterst geschikt zijn voor onze bijen) zal uitgebreid worden,

Het onderzoek naar bijenvriendelijke bloemenweides verder opgedreven wordt,

Het natuur- en landbouwbeheer zonder gebruik te maken van pesticides en andere schadelijke middelen gepromoot wordt en

de strijd tegen schadelijke exoten zoals de Aziatische hoornaar gezamenlijk aangepakt wordt. (Bovenstaande lijst is niet limitatief.)

Wij zijn er van overtuigd dat door samen te werken onze doelstellingen die o.a. 100% passen in het beleid van de Europese 'Green Deal' nog beter kunnen gerealiseerd worden.

Met vriendelijke groeten,

Ondertekend door:

René De Backer
Voorzitter VBI
voorzitter@vbi.vlaanderen
0475 973 454

Stijn Overloop
Directeur VELT
stijn@velt.nu
0476 410 015

VarroMed terug verkrijgbaar dankzij de inspanningen van de gezondheidsdienst VBI.

VarroMed is het officieel erkend dierengeneesmiddel om varroa te bestrijden. VarroMed kan toegepast worden in alle seizoenen. Ook de biologische bijenhouder kan VarroMed zonder probleem gebruiken. Dit product was niet meer verkrijgbaar in België.

Onder impuls van VBI kan de Belgische imker dit geneesmiddel terug gebruiken.

Begin augustus ontdekte de gezondheidsdienst van het Vlaams Bijeninstituut dat het bestrijdingsmiddel tegen varroa, VarroMed, niet meer te verkrijgen was in de handel. Navraag bij verschillende apothekers leerde ons dat dit dierengeneesmiddel in de geneesmiddelen databank als “niet gecommmercialiseerd” stond opgegeven. De reden die gegeven werd was zeer uiteenlopend en niet eenduidig.

Op 4 augustus hebben we afdelingshoofd Dries Minne van het federaal agentschap geneesmiddelen en gezondheidsproducten (FAGG) geïnformeerd. Deze bevestigde ons dat het product VarroMed niet meer als “gecommercialiseerd” stond aangegeven. In eenvoudige taal: “het is niet meer verkrijgbaar op de Belgische markt.

Verschiedende apothekers hebben zich proberen te bevoorraden in de ons omliggende landen. Zo doende lopen bestellingen dan via de groothandel voor apotheken. Maar ook daar was het product niet in voorraad. De oorzaak hiervan is dat in de ons omliggende landen het product

VarroMed in speciaalzaken voor imkerbenodigheden kan worden aangekocht. Zij bevoorraden zich niet via de groothandel voor apotheken, waardoor het product dan ook niet in voorraden wordt genomen.

Vervolgens heeft onze gezondheidsdienst zich in verbinding gesteld met de fabrikant van VarroMed in Oostenrijk: 'BeeVital GmbH'. Deze vertelde ons dat de voormalige groothandel het product niet meer wilde aanbieden om economische reden (niet genoeg winst, niet genoeg afname enz.). Beevital GMBH stond wel open op onze suggestie om een andere groothandel te benaderen die bereid zou worden gevonden VarroMed terug op de Belgische markt te brengen.

Met dit gegeven heeft het Vlaams Bijeninstituut zich in verbinding gesteld met dierenarts Paul Vandevelde (Paul zetelt in het PC bijen voor de Vereniging van dierenartsen) met de vraag of hij een groothandel kende die VarroMed terug op de Belgische markt wou brengen. Door zijn inspanningen heeft Paul Vandevelde een overeenkomst kunnen bekomen met de firma Vetria - Veterinaire groothandel te Beernem.

Vandaag zijn we zo ver dat VarroMed in de magazijnen van Vetria gestockeerd is en dat dit ter beschikking staat voor de imkers. Elke imker kan dit product nu aankopen via de apotheek of de dierenarts.

Er rest nog een laatste obstakel in het dossier. In de database van het FAGG staat VarroMed nog steeds als "niet gecommmercialiseerd" genoteerd. Dit zou bij apothekers en dierenartsen de indruk kunnen doen opwekken dat het product niet op de markt is. Zowel het FAGG als de woordvoerder van Vetria verzekerde ons dat dit binnen de korst mogelijke tijd zal worden recht gezet.

Erik Goris
Gezondheidsdienst

Bijengezondheid@vbi.vlaanderen
<https://vlaamsbijeninstituut.be/varromed-terug-verkrijgbaar/>

Nieuws van de bestuurstafel

De eerste Aziatische hoornaar werd aangetroffen en verdelgd aan onze bijenstand bij de stadsboerderij in Turnhout

De imkers / leden die een selectieve val Aziatische hoornaar aanschaffen richten zich tot het VBI om de speciale lokstof Trappit te kunnen bekomen.

Dit is een logische vraag maar ze is evenwel niet evident aangezien dit product niet verkrijgbaar is voor particulieren.

Het Vlaams Bijeninstituut heeft wel een uniek contract met de producent om deze lokstof aan te kunnen bieden aan de Vespawatchers.

Trappit is bij testen het meest efficiënt gebleken om de Aziatische hoornaar te lokken.

Daarom werd beslist om opnieuw met de producent te overleggen met als doel het VBI de mogelijkheid te bieden om Trappit aan de leden te kunnen bezorgen.

Deze onderhandelingen werden succesvol afgerond. Het Vlaams Bijeninstituut is gemachtigd om Trappit onder zijn leden te verdelen.

Wij plaatsen nu een bestelling bij de producent.

Ook voor de verpakking in kleine hoeveelheden is een oplossing gevonden. We gaan deze aanbieden aan 500 ml en 1 liter.

We moeten nu nog de sticker voor de op de flesjes opmaken en laten drukken conform de wettelijke verplichtingen. Hopelijk kunnen we dit proces snel verwerken.

En dan kunnen we leveren.

We hopen te kunnen starten met de leveringen begin augustus.

Onze vraag naar de verenigingen toe is de volgende: zijn jullie als vereniging bereid om de flesjes Trappit te verdelen onder de leden die een bestelling bij VBI plaatsen aub ?

Concreet zullen een aantal geïnteresseerden een bestelling gaan plaatsen bij VBI. VBI kan deze bestellingen bundelen per vereniging en deze bij jullie laten bezorgen.

En zo kan u verder uw diensten aanbieden aan uw leden.

Voelt u zich als vereniging niet geroepen om in te springen in de verdeling, dan is dit op zich geen probleem.

We zullen dan de bestellingen individueel via post aan de imkers laten leveren.

Lidmaatschap voor 2021

	aangesloten bij	ontvangt	Betaald
A-lid	VBI + Rosse Bie	BEETV + maandblad Konvib + verzekering + RB	25+12=37
B-lid	KonVIB + Rosse Bie	maandblad Konvib + verzekering + RB	30
C-lid	VBI + Rosse Bie	BEETV + verzekering + RB	25
D-lid	Rosse Bie	RB digitaal of per post indien betaald werd in 2020	5
Storten op rekening: BE24 9731 1250 1038 met vermelding : naam + A,B,C of D-lid			

Erg belangrijk is :

Duidelijk aan te geven voor welk lidmaatschap u kiest !

Wist je dat?

Sinds 1 september de afstand van beplantingen ten opzichte van je burens gewijzigd is?

Onlangs werd er in het Veldwetboek een wijziging gepubliceerd in verband met de afstand van beplantingen ten opzicht van je burens.

Bomen die minstens 2 meter hoog zijn, moeten vanaf 1 september 2021 op minimaal 2 meter van de perceelsgrens geplaatst worden. Andere bomen, struiken en heggen moeten op minimaal een halve meter van de perceelsgrens worden geplaatst.

Het vroegere onderscheid tussen hoogstammige en laagstammige bomen bestaat dus niet meer. Ook spreekt men niet meer over fruit- en/of leibomen. Het onderscheid wordt vervangen door het hoogtecriterium van 2 meter. En aangezien er geen duidelijke juridische definitie is van het begrip 'boom', dient alles wat hoger groeit dan 2 meter in de tweemeterzone teruggesnoeid te worden tot 2 meter, ook struiken.

Er zijn echter twee uitzonderingen waarbij de beplanting op een kortere afstand van de perceelsgrens mag staan. Namelijk als er een contract is afgesloten tussen de partijen of waarbij de beplanting al meer dan 30 jaar op dezelfde plaats staat.

Gezegde

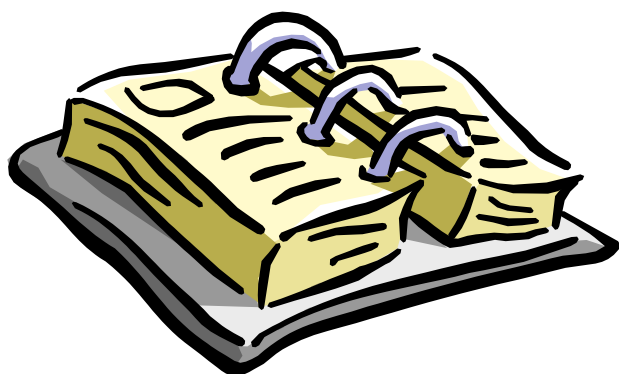
*Wie honing likken wil,
moet de angel der bijen
niet schuwen.*

Zeventiende-eeuwse spreuk

TE NOTEREN

Tip:

Om het niet te vergeten,
Noteer nu op uw kalender
en / of agenda.

Wij hopen onze normale activiteiten te blijven uitvoeren, maar de nu al overbekende “Corona” zal uiteindelijk beslissen maar dan worden alle leden per email (indien bij ons gekend) verwittigd.

Op donderdag 11 november 2021 om 19.30 uur : Ledenvergadering
in de stadsboerderij, Veldekensweg Turnhout.

Een bijzondere avond voor alle keukenpieten en keukenprincessen en ook de geïnteresseerden voor : **Honing in de keuken**

Op donderdag 9 december 2021 om 19.30 uur : Ledenvergadering
in de stadsboerderij, Veldekensweg Turnhout.

Deze avond een onderwerp dat steeds van pas kan komen : **Apitherapie**

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

datum	Activiteiten 2021 met corona voorbehoud
do. 4 nov. 2021	Bestuursvergadering
do. 11 nov. 2021	Ledenvergadering : Honing in de keuken
do. 9 dec. 2021	Ledenvergadering : Apitherapie

Na de magere wijnoogst, is er nu ook amper honing

Gelezen in De Standaard :

Door : Jolien De Bouw vanuit Rijsel, Frankrijk

Donderdag 21 oktober 2021

Franse imkers luiden de alarmbel. Door de hevige noordenwind droogden bloemen uit, en werd nectar schaars. Klimaatverandering blijkt de angel. Imker Stephanie Bruyns bekijkt de productie van haar bijen. Ook bij haar, in de zuidelijke Lozère, is de schade groot.

Stephanie bekijkt de situatie

NurPhoto/getty

Het is een rampzalig jaar voor de Franse imkers. Volgens schattingen van de nationale imkersbond Unaf zal er dit jaar amper 9.000 ton honing geoogst worden. Dat is maar een derde van de oogst van vorig jaar en een heel pak minder dan de 32.000 ton in 1995. 'De klimaat-verandering die de bijenhouders al vijftien jaar voelen, valt niet meer te ontkennen', klinkt het bij Unaf.

Het begon nochtans goed. Na de zachte winter schoten de honingbijen snel weer in actie. Maar in de lente en zomer kwakkelde het weer. Vorst, regen en noordenwind volgden elkaar op in zowat elke Franse regio. 'Veel koninginnen blijven maagd. Ze worden bevrucht op zonnige dagen, maar die waren zeldzaam' Yvan Hennion Imker uit Halluin

Gestorven van de honger

Yvan Hennion is een pastorale imker. Vanuit zijn vierkantshoeve in het Noord-Franse Halluin trekt hij met zijn ruim duizend bijenkolonies heel het land door, de bloemen achterna. 'Alleen in de lavendelvelden in het zuiden hebben we wat honing kunnen oogsten', vertelt de imker. Twee ton heeft hij dit jaar. Normaal is dat dertien ton.

Ook de knalgele koolzaadvelden leverden nog een beetje nectar op. 'Daar had ik dit jaar tien kilo per kast,' zucht Hennion, 'terwijl dat 75 kilo zou moeten zijn.'

'De overgang na de winter was te bruusk. Bovendien bleef er maar een noordenwind waaien, die de bloemen uitdroogde, waardoor er dus geen nectar te vinden was. Dan werd het wat warmer, maar begon het stevig te regenen, waardoor de bloei uitbleef', vertelt Hennion. 'Op sommige plaatsen is de helft van mijn kasten gestorven van de honger. Dat heb ik nog nooit meegemaakt.'

Bijna al het lekkers waaraan de bijen zich tegoed doen, deed het dit jaar slecht. Acacia's hadden te lijden onder late vorst en overvloedige regen. Rozemarijn, tijm, witte heide of de typische garriguet (N.v.d.R. = soort bosaardbei), die in het zuiden van het land normaal welig tiert, hadden

weinig te bieden, net als linde- en kastanje-bloesems die door het onweer kapot gingen.

Suikerwater

‘Het gaat nog verder dan honing. Veel bijenkoninginnen blijven maagd omdat er niet genoeg te eten is. Ze worden bevrucht op mooie zonnige dagen zonder wind, tussen 14 en 17 uur’, vertelt Hennian, wiens dochter Justine zich ontfermt over de koninginnenkwekerij. ‘En die dagen waren zeldzaam.’

Het is de eerste keer dat de ervaren imker zo’n rampjaar meemaakt, maar het zal niet het laatste zijn. De extreme weersomstandigheden die de klimaatopwarming met zich meebrengt, hebben de honingbijen in snelheid gepakt. ‘Duizenden jaren hebben bijen zich aangepast aan een natuurlijke

cyclus. Nu wordt het te vroeg te warm en de bijen volgen niet’, zegt Hennion.

Hans Lucas via afp

De imkers moeten het nu niet alleen stellen met een tegenvallende opbrengst – door een gebrek aan honing – maar ze hebben ook extra kosten. De Aziatische hoornaar, een bedreiging voor honingbijen, doet het

dit jaar ook slecht, wat de bijenpopulatie ten goede komt, net als de zachte winter. Maar net dat laatste is een probleem, nu er voedselschaarste heerst. Daarom moeten imkers hun bijenvolkeren bijvoeren met suikerwater.

De Franse imkers vragen de regering om dit jaar te erkennen als een landbouwramp. ‘Bijen zijn meer dan honing. Het gaat ook over bestuiving.’ In een rapport van de VN uit 2016 staat dat 35 procent van de wereldwijde productie van gewassen afkomstig is van planten die tot op zekere hoogte afhankelijk zijn van bestuiving. ‘Als er geen imkers meer zijn om de bijenkasten te onderhouden, zien ook de landbouwers hun productie dalen’, zegt Henri Clément van de imkerbond. ‘De laatste jaren zijn veel jonge

inkers gestart. Als zij nu geen steun krijgen, is het voor velen van hen afgelopen.'

Gelezen in "Leef" van eind oktober 2021

Vijf wilde ideeën voor je tuin.

Lang gras en opschietend onkruid in je tuin? Geen zorgen, je bent goed bezig. 'Laat je tuin gerust wat verwilderen, ook in de herfst', stelt de immer sympathieke Wim Lybaert. 'Zo creëer je je eigen mini-natuurreserveaatje. Da's ideaal voor de biodiversiteit.'

1. Wees lui, de natuur zal je dankbaar zijn

Het is een ingebakken gewoonte om vanaf de eerste zonnestralen ons gras wekelijks te kortwieken. 'Maar een gemaaid gazon is niet aantrekkelijk voor insecten en dus ook niet voor vogels', waarschuwt Lybaert. 'Veel leven heb je niet in zo'n monocultuur van gras. Dat is toch een beetje treurig?'

Die monocultuur is gelukkig makkelijk om te buigen, stelt Lybaert gerust. 'Laat je gras wat langer worden. Er zullen snel allerlei wilde bloemen verschijnen waar bijtjes op afkomen. Tot eind mei hoef je niet te maaien. Daarna valt je gras plat en kun je het wel eens wat korter zetten, als je dat wil.'

2. Noem het niet 'slordig' maar 'natuurlijk'

Volgens Lybaert moeten we niet bang zijn voor een bosje brandnetels en wat klavers tussen de voegen van de terrastegels. 'Er is ons aangeleerd dat het onkruid is en dat het weg moet. Maar het is maar hoe je het bekijkt. Storen die plantjes echt?'

'Je gaat heus niet struikelen over wat er tussen de spleten groeit. En van brandnetels kun je heerlijke soep maken. Of je verzamelt ze in een emmer. Wat regenwater erbij en je hebt meststof voor je andere planten.' Moeten we de verwildering dan gewoon toelaten, ook al doet het soms pijn aan de ogen? 'Natuurlijk mag je ingrijpen als je bepaalde planten meer groeimogelijkheden wil geven en andere wat minder graag ziet komen. Maar gebruik zeker geen pesticiden om ze weg te krijgen, dat is echt niet gezond.'

3. Stem je buren gunstig met tomaten

‘Laat de natuur in je tuin gerust haar gang gaan’: makkelijk gezegd als je Wim Lybaert heet en tonnen charisma hebt. Maar hoe legt een gewone sterveling die zienswijze uit aan zijn buren? Niet iedereen is tuk op verwildering.

‘Buren klagen wel eens over ‘vuiligheid’ van andermans bomen en planten’, beseft Lybaert. ‘Maar in de natuur bestaat vuiligheid niet, het is de mens die vuiligheid geeft.’

‘In de eerste plaats kun je je buren warm proberen te maken voor je zienswijze. Je kunt er nu eenmaal niet omheen dat het goed is voor de biodiversiteit om planten te laten groeien en bloeien.’

Wat volgens Lybaert ook kan zorgen voor een betere verstandhouding, is je buren laten meegenieten van je tuin. Heb je bijvoorbeeld een moestuin en ga je met vakantie? Laat je buren wat oogsten. Anders rotten je groenten toch maar weg, en de buren hebben er zo extra vitamines bij.’

4. Ook in de herfst kun je genieten

De zomer is voorbij maar je kunt nu al aan de slag voor volgend jaar. ‘Alles wat je nu aanplant, is een uitgesteld cadeau aan jezelf. Laat je volledig gaan met bloembollen, boompjes, struiken en klimplanten. Daar zul je over enkele maanden al resultaat van hebben.’

‘Verder kun je nestkastjes ophangen voor de vogels. En laat paddenstoelen toe, die bevorderen de groei van bomen en zetten tuinafval om in meststoffen.’

‘Maai je gras eventueel nog een laatste keer en laat het daarna met rust. Gevallen herfstbladeren? Veeg ze op een hoop: egels en insecten vinden er onderdak. Op de blote grond kun je een laagje bladeren laten liggen, dat is als een dekentje voor het bodemleven.’

5. Tuinieren is fitness voor je gemoed

De voordelen van bewegen in het groen zijn welbekend. Je hartslag gaat omhoog, je stressniveau zakt én je vertoeft in de frisse buitenlucht.

Voor Wim Lybaert is tuinieren meer dan dat. Door in zijn tuin bezig te zijn, maakt hij opnieuw connectie met de natuur en met zichzelf. ‘Als mens zijn wij onderdeel van de natuur en dat zijn we een beetje vergeten. Dat is heus geen flower power-gezwets. We willen alles zodanig controleren dat we er te ver in doorgeschooten zijn.’

‘Je tuin is de perfecte plek om je kop leeg te maken. Leg je smartphone aan de kant en duik erin. Maak er iets moois van en vergeet al de rest. Het is als fitness voor je gemoed.’

- ▶ ‘Zelfs met je moestuin mag je relaxed omgaan. Ben je tevreden met een oogst van drie tomaten en 20 radijzen? Prima. Het gaat om het rendement voor je hoofd.’
- ▶ Je tuin is de perfecte plek om je kop leeg te maken.
- ▶ Je struikelt heus niet over wat tussen de spleten groeit.

Wim Lybaert

Honingbij op Sedum spectabile (Vetkruid) 8 - 10 N 4 P 3

Het EU-honingprogramma

voor de periode 2020-2022 bouwt voort op resultaten uit het Honingprogramma 2017-2019 (BO-43-011.03-002), met onderzoek naar duurzaamheid en weerbaarheid van honingbijen, als belangrijke onderzoekslijnen. Het Honingprogramma sluit aan op het Actieprogramma Bijengezondheid (2013) en de Nationale Bijenstrategie (2018).

Het Nederlandse honingprogramma 2020-2022 valt binnen de regeling “Maatregeling ter verbetering van de productie en afzet van producten van de bijenteelt”. Nederland heeft in het bijenteeltprogramma 2020-2022 EU maatregel b) opgenomen: “Bestrijding van vijanden van de bijenvolken en ziekten in de bijenteelt, in het bijzonder de Varroamijtziekte”. Ter bevordering van deze maatregel zijn een aantal prestatie-indicatoren geselecteerd. Samen vormen deze indicatoren het “Nederlandse honingprogramma 2020-2022 voor een transitie in de bijenhouderij: van bestrijding van ziekten naar meer weerbare honingbijen”.

De indicatoren en hun bijdrage zijn:

- ▶ Weerbare bij
- ▶ Bedreigingen
- ▶ Monitoring
- ▶ Kennisverspreiding

Weerbare bij

Weerbare bij draagt bij aan maatregel b door middel van onderzoek naar bijenhouden zonder (of geminderde) bestrijding van de Varroa mijt ter bevordering van Varroaresistentie in Nederlandse bijenvolken. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met gevestigde NL initiatieven die al aantoonbare ervaring hebben met het werken aan dit onderwerp en in het bezit zijn van bijenvolken die zonder of door verminderde bestrijding overleven, of door natuurlijke selectie, gerichte (geleide) selectie, en/of hun manier van bijenhouden.

Samen imkeren 2.0 is een doorloop van Samen imkeren 1.0 (uit het voorgaande programma (2017-2019) en nu uitgebreid met volken van het eerder ontbrekende initiatief Beebreed en nu met meer nadruk op de manier van bijenhouden en uitrol naar de sector. De definitieve proefopzet en de werkplannen worden opgesteld samen met alle deelnemers.

Monitoring

Monitoring draagt bij aan maatregel b door het monitoren van de jaarlijkse wintersterfte van bijenvolken in ons land aan de hand van een enquête. Landelijke monitoring brengt nieuwe problemen tijdig in zicht en bevordert het duiden van bestaande problemen. In Nederland wordt de bijensterfte sinds 2003 gemonitord in (inter)nationaal verband, vanuit verschillende initiatieven en/of projecten. De voorgaande activiteiten waren de nationale

bijensurveillanceprogramma (2014-2018) en BO monitoring. De jaarlijkse monitoring wordt voortgezet binnen het honingprogramma 2020-2022 en conform de opzet ontwikkeld binnen het bijensurveillanceprogramma: een representatieve steekproef voor een betrouwbaar beeld van de wintersterfte van bijenvolken en een éénduidige communicatie over het wintersterftecijfer en de overige resultaten.

Bedreigingen

Bedreigingen draagt bij aan maatregel b door het bieden van:

Een handelingsperspectief voor Varroa bestrijding op maat, wat het voor bijenhouders mogelijk maakt Varroa bestrijding en dus het gebruik van middelen te verminderen.

Het ondersteunen van goede beleidsmaatregelen met betrekking tot nieuwe bedreigingen. In jaar 1 omvat dit het in kaart brengen van mogelijk concurrentie tussen wilde bijen en honingbijen.

Het ondersteunen van ziektebestrijding in Nederlandse bijenvolken door het inbedden van expertise op de diagnose bijengezondheid in de sector. Hiervoor worden werkgroepen, diagnose bijengezondheid, ondersteunt met behulp van protocollen en scholing.

Kennisverspreiding

Kennisverspreiding draagt bij aan maatregel b door het bevorderen van kennisoverdracht vanuit het onderzoek naar de sector. Kennisverspreiding wordt bevorderd door:

De organisatie van een jaarlijks Symposium Bijengezondheid.

Verdiepend, praktijkgericht onderzoek op een onderwerp gekozen door de sector, voor de sector (een aangestelde advies commissie) met als doel expertise opbouw (artikelen voor vakbladen, presentatie, presentatie slides voor onderwijs).

Algemene disseminatie en communicatie over en vanuit het honingprogramma, gevoed en in samenhang met de voorgaande indicatoren en modules.

Internationale samenwerkingen op wetenschappelijk vlak zijn opgenomen in de verschillende modules, waar van toepassing.

Een aangepast programma geeft meer aandacht aan varroaresistentie en de relatie honingbij - wilde bij

In juni 2021 werd een wijzigingsvoorstel goedgekeurd door de EU met betrekking tot het tweede en derde jaar van het Nationaal honingprogramma 2020-2022 “Voor een transitie in de bijenhouderij: van bestrijding van ziekten naar meer weerbare honingbijen”, in combinatie met een integrale verlenging van het derde jaar met 5 maanden (tot eind december 2022). Met betrekking tot de uitbreiding, werden vanuit de sector de onderwerpen ‘relatie honingbij – wilde bij’ en ‘varroaresistentie’ naar voren gebracht als belangrijkste aandachtsgebieden. Beide onderwerpen borduren voort op het huidige programma en zijn daarom beide opgenomen in het gewijzigde programma.

Voor het onderdeel ‘varroaresistentie’ is er de ruimte om aan te sluiten bij het lopende onderzoek Samen imkeren (indicator Weerbare Bij). Het gewijzigde programma richt zich op de uitbreiding van het onderdeel gerichte teelt in het Samen imkeren onderzoek.

Op het gebied van de ‘relatie honingbij – wilde bij’ (indicator Bedreigingen), gaat dit in samenhang met de kennisimpuls bestuivers. In jaar 1 van het lopende programma werd ingezet op de “Haalbaarheid van context-afhankelijke richtlijnen ter preventie van concurrentie tussen wilde en gehouden bijensoorten op basis van risicoschattingen”. Het hier uit voortvloeiende rapport dient als leidraad voor het gewijzigde honingprogramma 2020-2022.

Dit programma is afgestemd met de bijenhouderijsector. Bijen@wur neemt het initiatief in het betrekken van externe partijen en coördineert het programma.

De Europese Commissie en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit dragen hier ieder voor 50% aan bij.

